класификация на информацията:
ниво 0, TLP - WHITE

Приложение към заповед № РД09-294/17.02.2026 г.
на основание чл. 8, ал. 1 от Наредба № 2 от 12.08. 2016 г.
за приемане и преместване на ученици в училищата по изкуствата

УЧЕБНО-ИЗПИТНИ ПРОГРАМИ ЗА ПРОВЕРКА НА СПОСОБНОСТИТЕ НА УЧЕНИЦИ ЗА ПРИЕМАНЕ И ПРЕМЕСТВАНЕ В УЧИЛИЩАТА ПО ИЗКУСТВАТА

УЧЕБНО-ИЗПИТНА ПРОГРАМА
ЗА ПРОВЕРКА НА СПОСОБНОСТИТЕ ПО МУЗИКАЛНО И СЦЕНИЧНО ИЗКУСТВО

ПРИЕМНИ ИЗПИТИ

за специализирана и/или специализирана подготовка по професия код 021501 Музикално изкуство (арфа, пиано, цигулка, виола, виолончело, контрабас, флейта, обой, кларинет, фагот, валдхорна, тромпет, цугтромбон, туба, саксофон, ударни инструменти, класическа китара, акордеон, гайда, кавал, гъдулка, тамбура, класическо пеене, народно пеене, поп и джаз пеене) и по професия код 021503 Актьорство (драматичен театър, куклен театър, пантомима/невербален театър)

I. Приемане на ученици в начален и прогимназиален етап по музикално изкуство

Изисквания за постъпване в подготвителна група по пиано, цигулка/виола, виолончело, класическа китара, блокфлейта и ударни инструменти – практически изпит, който включва:

- изпяване на заучена песен по зададен начален тон.
- подражателно възпроизвеждане на кратки мелодични фрази с текст.
- подражателно повторение със сричката „та" на метроритмично организирани фрази.

Изисквания за постъпване в първи клас по пиано, цигулка, виола, виолончело, контрабас, класическа китара, арфа, акордеон, духови инструменти – флейта, обой, кларинет, фагот, тромпет, валдхорна, ударни инструменти, народно пеене и народни инструменти**:**

Изпит по солфеж, който включва:

- изпяване на песен от зададен тон;
- подражателно възпроизвеждане на мелодични фрази и отделни гласове от хармонични интервали и акорди в мажор и минор;
- подражателно повторение със сричката "та" на метроритмично организирани фрази върху един тон;

Изисквания за постъпване в пети клас:

А. Изпит по музикален инструмент/народно пеене;

Б. Изпит по солфеж.

А. Изисквания за изпита по музикален инструмент и по народно пеене за V клас:

Пиано: един етюд измежду: Черни, оп. 849 или от други автори с подобна трудност; Бах – полифонична пиеса; класическа сонатина I част; пиеса по избор.

Цигулка: една гама по избор с тризвучия и септакорди в две или три октави, един етюд от трудността на Мацас, оп. 36, I и II тетрадка; Донт, оп.37; Кайзер, III тетрадка; Ел.Генева – II, III, IV, V позиции и тяхното свързване и др.; I или II и III част от концерт или концертино от трудността на Рединг, оп. 21, 24, 25; Комаровски ла мажор, ми минор, Хубер, Аколай – ла минор; Вивалди – ла минор, сол мажор и др.; една пиеса от трудността на тези в сборниците Малкият цигулар III, IV и IVа свитък, Христоматия за III и IV клас, Юношески албум; Юный скрипач – II и III свитък, Барток – За децата и др.

Виола: гама фа или сол мажор в две октави, мажорно и минорно тризвучие; един етюд от трудността на Сит и Волфарт; една част от концертино – О.Рединг оп.36, Ф.Кюхлер – оп.12 сол мажор или други от същата трудност; една пиеса по избор от трудността на Кабалевски – Галоп, Шрайхарт – Малък валс и др.

Кандидатите за специалността виола могат да се явят на изпит с цигулка, като изпълнят програмата за приемен изпит по цигулка.

Виолончело: една гама в две или три октави - до, сол, ре, с Т5 и D7; един етюд от Христоматия за 2, 3 и 4 клас за ДМШ или Дотцауер – 1-ва тетрадка; две пиеси по избор на кандидата от Христоматия за 2, 3 и 4 клас.

Контрабас: гама по избор, един етюд и две пиеси.

Флейта, **обой, кларинет, фагот, саксофон, валдхорна, тромпет, цугтромбон:** гама по избор, един етюд и пиеса.

Ударни инструменти: кандидатите полагат изпит по ксилофон и малък барабан: гама по избор; пиеса за ксилофон с акомпанимент на пиано от Д.Палиев, Моцарт, Л.Делиб и др.; два етюда за малък барабан – единият в неравноделен размер от Д.Палиев.

Акордеон: една гама в две октави в право движение с къси и дълги арпежи в основен вид; етюд по избор; две пиеси в различен стил.

Класическа китара: една гама до два знака, един етюд от Карули, Каркаси и др.; две леки пиеси по избор на кандидата от Сор, Карули, Каркаси.

Арфа: един етюд от Кастнер, Бокса, Ердели и др. от същата трудност; две леки пиеси по избор на кандидата с различен характер от Телеман, Корели, Рамо, Рение, Гранжани, Хаселман и др.

Кавал, Гайда, Гъдулка, Тамбура: две пиеси в различни размери.

Народно пеене: изпълнение на три песни в различни размери по избор на кандидата.

Б. Изисквания за устен изпит по солфеж за V клас:

- изпяване и транспониране на подготвена от кандидата песен по зададено тоническо тризвучие;
- слухово-подражателно възпроизвеждане на едногласни фрази, хармонични интервали и главни тризвучия – диатоника;

- отгатване с тонови имена на единични тонове, фрази, хармонични интервали в до мажор или ла минор (натурален, хармоничен и мелодичен вид);

II. Приемни изпити за професия Музикално изкуство (арфа, пиано, цигулка, виола, виолончело, контрабас, флейта, обой, кларинет, фагот, валдхорна, тромпет, цугтромбон, туба, саксофон, ударни инструменти, класическа китара, акордеон, гайда, кавал, гъдулка, тамбура, класическо пеене, народно пеене, поп и джаз пеене) и за професия Актьорство (драматичен театър, куклен театър, пантомима/невербален театър) за VIII клас:

А. Изпит по музикален инструмент;
Б. Изпит по солфеж.

<u>А. Изисквания за изпита по музикален инструмент за VIII клас:</u>

Пиано – два етюда по избор от Черни, оп.299, III и IV тетрадка и оп. 740 или Крамер. Тригласна инвенция или главна част от сюита от Бах; I част от класическа соната от Хайдн, Моцарт или Бетховен (със средна трудност) и пиеса по избор.

Цигулка – една гама по избор от сол, ла, си бемол, до и ре в три октави, в единични тонове, мажор, мелодичен и хармоничен минор; разложени квинтакорд, секстакорд и квартсекстакорд, доминантов и умален септакорд, построени върху основния тон на гамата. Един етюд по избор от трудността на Кройцер, Мацас I или II тетрадка, Донт, оп.37, или Фиорило. Една пиеса или две части от соната (бавна и бърза) на Корели, Хендел, Хайдн, Моцарт, Данкла или друг автор; I или II и III част от концерт измежду Нардини, Льоклер, Шамиц, Виоти № 20 и 23, Роде №№ 6, 7 и 8, Тартини – ре минор, Вивалди – сол минор, ми мажор, ла мажор, Бах – ла минор, Хайдн, Моцарт и други със същата трудност.

Виола – гами до, ре, ми бемол в три октави, с тризвучия и секстакорди; един етюд от Мацас I тетрадка или друг с подобна трудност; пиеса по избор от трудността на Ж.Ф.Рамо – Гавот, М.Регер – Романс, Фиоко – Алегро; една част концертино – О.Ридинг, оп. 25 сол мажор, Телеман – каонцерт II част, или други от същата трудност. Кандидатите могат да се явят на изпит по виола, като изпълнят програмата за приемен изпит по цигулка.

Виолончело – една гама в три октави, мажор и минор с T5 и D7; един етюд от Дотцауер – I или II тетрадка; Сонатина – I част от Бревал – до мажор, Ромберг – си бемол мажор; Голтерман – Концерт № 4 – I част или Нелк – Концертино; една пиеса от Христоматия за 5 – 7 клас на ДМШ от трудността на Бетовен – Контраданс или Чайковски – Неаполитански танц.

Контрабас – гама ре мажор в една октава или ми и сол мажор в две октави с T5 и D7; един етюд от трудността на Т. Тошев, Храбе, Раков, Гедике и др., една пиеса от Христоматия за контрабас, Сборник класически пиеси за контрабас

/ред.Хоменко/ и др. от същата трудност; предкласическа соната – бавна и бърза част или концертино.

Арфа – един етюд, предкласическа пиеса и една пиеса по избор на кандидата.

Класическа китара – една гама до 4 знака, мажор и минор (хармоничен и мелодичен), в две октави с тризвучия; един етюд от трудността на Каркаси, Карули, Сор, Джулиани, Праувер и др.; полифонична пиеса; две пиеси по избор на кандидата.

Духови инструменти – една от посочените гами: до мажор, ла минор, сол мажор, ми минор, фа мажор, ре минор, ре мажор, си минор, си бемол мажор, сол минор, ла мажор, фа диез минор, до минор, с разложени акорди, доминантов и умален септакорд с обръщение; два етюда и една пиеса.

Саксофон – една от посочените гами до два знака: до мажор, ла минор, сол мажор, ми минор, фа мажор, ре минор, ре мажор, си минор, с разложени акорди, доминантов и умален септакорд с обръщения; два етюда по избор от Л. Нихауз и една жанрова пиеса /джаз-стандарт, джаз и поп теми, евъргрийни/.

Ударни инструменти – кандидатите полагат изпит по ксилофон, малък барабан и тимпани. По ксилофон изпълняват: гама по избор; пиеса за ксилофон с акомпанимент на пиано; за малък барабан - два етюда с акомпанимент на пиано, единият в неравноделен размер от трудността на "Събуждане", "Дайчово", "Лудо-младо", "Триумф" от Д.Палиев; за два тимпана - един етюд по избор.

Акордеон – гами до 2 знака, мажорни и минорни, в право движение, къси и дълги арпежи в основен вид; един етюд от школите за напреднали от Л. Панайотов - № 3, 4, 18, 21, 64; Хр.Радоев - № 91,95,101,104,105 и др. от същата трудност; двугласна фуга или инвенция от Бах или полифонична пиеса; две пиеси в различен стил.

Гайда и кавал – една безмензурна мелодия; по една пиеса в размери 2/4, 5/8, 7/8, 9/8; една народна песен, която да се пее и свири от различни тонове; възпроизвеждане чрез инструмента на музикална фраза, зададена от комисията; разпознаване на различни размери.

Гъдулка - една безмензурна мелодия; по една пиеса в размери 2/4, 5/8, 7/8, 9/8; една народна песен, която да се пее и свири от различни тонове; възпроизвеждане чрез инструмента на музикална фраза, зададена от комисията; разпознаване на различни размери.

Тамбура – по една пиеса в размери 2/4, 5/8, 7/8, 9/8 (едната по възможност "Дидината" из сб. "Пиеси за тамбура със съпровод на пиано" – Т. Прашанов); една народна песен, която да се свири и пее от кандидата от различни тонове; свирене на мажорни и минорни акорди; възпроизвеждане чрез инструмента на музикална фраза, зададена от комисията; разпознаване на различни размери.

Б. Изисквания за устен изпит по солфеж за кандидатите с музикален инструмент пиано, цигулка, виола, виолончело, контрабас, арфа, класическа китара, духови и ударни инструменти и акордеон за VIII клас:

- подражателно възпроизвеждане на мелодична фраза, хармонични интервали и акорди – диатоника и хроматика;

- отгатване на единични тонове, фрази, хармонични интервали, главни тризвучия и обръщенията им в тоналности до два знака в мажор, натурален, хармоничен и мелодичен минор;

- транспониране на мелодична фраза с тонови имена в тоналности до два знака;

- солфежиране от пръв поглед на един солфеж в мажор или минор – диатоника до един или два знака, определени чрез жребий.

Б. Изисквания за устен изпит по солфеж за кандидатите с музикален инструмент гайда, кавал, гъдулка и тамбура за VIII клас:

- изпяване и транспониране на подготвена от кандидата народна песен от зададен тон;

- отгатване на мажорни и минорни тризвучия;

- подражателно възпроизвеждане на хармонични интервали и акорди;

- възпроизвеждане на музикални фрази в различни размери и отгатване на размери 2/4, 5/8, 7/8, 9/8, 11/16;

- отгатване на тонове в до мажор и ла минор;

- солфежиране от пръв поглед на един музикален откъс в равноделен размер в тоналност до 1 знак и един откъс в неравноделен размер в до мажор и ла минор, определени чрез жребий.

Кандидатите за професия „Музикално изкуство“ по народно пеене; класическо пеене; поп и джаз пеене полагат следните приемни изпити за постъпване в VIII клас:

А. Изпит по съответния вид пеене;
Б. Устен изпит по солфеж.

А. Изисквания за изпита по пеене за VIII клас:

- **народно пеене**

- разпяване с подготвена от кандидата бърза песен;
- възпроизвеждане чрез изпяване на музикална фраза, зададена от комисията;
- изпяване на три хороводни и една безмензурна песен с рецитация.

***Забележка**: Текстовете на песните се представят на изпитната комисия.*

- **класическо пеене**

- разпяване за проверка на гласовите данни;
- изпълнение на един вокализ - Конконе, Абт, Лютген;

- изпълнение на една песен или лека ария;
- рецитация на басня или стихотворение;

- **поп и джаз пеене**
- разпяване за проверка на гласовите данни;
- изпълнение на три песни, от които една от български композитор: Могат да бъдат изпълнени и арии от мюзикъл или песни със стилова насоченост „джаз";
- рецитация на басня или стихотворение.

Б. Изисквания за устен изпит по солфеж за VIII клас:

- за кандидатите по народно пеене:

- изпяване и транспониране на подготвена от кандидата народна песен от зададен тон;

- отгатване на мажорни и минорни тризвучия;

- подражателно възпроизвеждане на хармонични интервали и акорди;

- възпроизвеждане на музикални фрази в различни размери и отгатване на размери 2/4, 5/8, 7/8, 9/8, 11/16;

- отгатване на тонове в до мажор и ла минор;

- солфежиране от пръв поглед на един музикален откъс в равноделен размер в тоналност до един знак и един откъс в неравноделен размер в до мажор и ла минор, определени чрез жребий.

- за кандидатите по класическо пеене и поп и джаз пеене:

- изпяване и транспониране на подготвена от кандидата песен от зададен Т5, Т6, Т6/4;

- подражателно възпроизвеждане на фрази, хармонични интервали и акорди;
- отгатване на единични тонове, фрази, хармонични интервали, главни тризвучия и обръщенията им в тоналностите до мажор и ла минор;

- изпяване от пръв поглед на един солфеж в мажор или минор – диатоника в тоналности до един или два знака, определени чрез жребий.

Забележка:

Кандидатите, които се явяват на приемни изпити за V и VIII клас, задължително изпълняват материала по музикален инструмент и пеене наизуст, с изключение за кандидатите по специалност ударни инструменти, които могат да ползват нотен текст за мембранните инструменти.

В случаите когато е необходим корепетитор, той се осигурява от съответното училище. Използване на друг музикален съпровод не се допуска.

III. Приемен изпит за професия Актьорство (драматичен театър, куклен театър, пантомима/невербален театър):

А. Изисквания за професия „Актьорство“ за драматичен театър:

Проверка на артистичните, пластичните и музикални умения на кандидата:

- изпълнение на предварително подготвена басня, драматичен или комедиен монолог;
- изпълнение на една предварително подготвена песен;
- изпълнение на танц, предварително подготвен от кандидата;
- изпълнение на поставена от комисията задача

Б. **Изисквания за професия „Актьорство“ за куклен театър:**

Проверка на артистичните, пластичните и музикални умения на кандидата:

- изпълнение на предварително подготвена басня, комедиен монолог или откъс от приказка;
- изпълнение на една предварително подготвена песен;
- изпълнение на танц, предварително подготвен от кандидата;
- изпълнение на куклен етюд с импровизирана кукла.
- изпълнение на поставена от комисията задача.

В. Изисквания за професия „Актьорство“ за пантомима/невербален театър:

Проверка на координация и ритмично чувство, танцувални заложби, пластичност и акробатически способности на кандидата:

- изпълнение на два пантомимически етюда /като основа да послужи текст от басня или приказка/;
- изпълнение на два танца в различни стилове /класически, характерни, модерни, спортни и т. н./;
- изпълнение на една предварително подготвена песен;
- изпълнение на поставена от комисията задача по предварително подготвени басня или стихотворение.

Забележка:

Кандидатите могат да ползват за съпровод корепетитор, осигурен от съответното училище, или звукозапис на CD избран от кандидата. Кандидатите се явяват в удобно игрално облекло. При необходимост комисията поставя допълнителна сценична задача.

ПРИЕМНИ ИЗПИТИ

за специализирана подготовка и/или специализирана подготовка по професия код 021502 Танцово изкуство (класически танц, български народни танци, модерен танц)

I. Изисквания за постъпване в I клас по класически танц и български народни танци

А. Първи етап:

- проверка на общите физически данни, съобразно специфичните изисквания на танцовото изкуство (фигура, пропорции и други);
- проверка на физическите качества, съобразно специфичните изисквания в танца (шаг, гъвкавост, отскок, падьом, отвореност на краката).

Б. Втори етап:

- проверка на танцувалните и артистичните качества, музикалността и ритмичността чрез изпълнение на импровизация по съответния вид музика – класическа или фолклорна, посочена от комисията.

II. Изисквания за постъпване в V клас по класически танц, български народни танци и модерен танц

А. Първи етап:

- проверка на общите физически данни, съобразно специфичните изисквания на танцово изкуство (фигура, пропорции и други);
- проверка на физическите качества, съобразно специфичните изисквания в танца (шаг, гъвкавост, отскок, падьом, отвореност на краката).

Б. Втори етап: - за класически и модерен танц

- оценяване на танцувалните и артистичните качества, музикалността и ритмичността чрез оттмерване на тактове с различни размери и чрез изпълнение на импровизация по съответния вид музика – класическа или модерна, посочена от комисията, съобразно вида на танцовата подготовка;
- проверка на възприемчивостта чрез непосредствено възпроизвеждане на показани танцови движения и комбинации до 8 такта, съобразно вида на танца.

Б. Втори етап: - за български народни танци

- оценяване на танцувалните и артистичните качества, музикалността и ритмичността чрез оттмерване на тактове с различни размери и чрез изпълнение на комбинация от основни движения или популярно хоро, предварително подготвени от кандидата.
- проверка на възприемчивостта чрез непосредствено възпроизвеждане на показани танцови движения и комбинации до 8 такта.

III. Изисквания за постъпване в VIII клас по професията Танцово изкуство (класически танц, български народни танци, модерен танц)

А. Изисквания за приемен изпит по класически танц:

Първи етап:

- проверка на общите физически данни, съобразно специфичните изисквания на танцовото изкуство (фигура, пропорции, тегло, шаг, гъвкавост, падьом, отвореност на краката, отскок).

Втори етап:

- проверка на артистичните и танцувални качества, ритмичност, техника, умение и подготовка на кандидатите чрез класически екзерсис, проведен от учител по време на изпита, включващ станка, среда, алегро, а за момичетата и палци, базирани върху материал от учебната програма за VII клас - 3-та професионална балетна година, утвърдена от министъра на културата.

Б. Изисквания за приемен изпит по български народни танци:

Първи етап:

- проверка на общите физически данни, съобразно специфичните изисквания на танцовото изкуство (фигура, пропорции, тегло, шаг, гъвкавост, падьом, отвореност на краката, отскок).

Втори етап:

- изпълнение на основни характерни танцови движения от различните етнографски области или кратки комбинации по избор на кандидата;
- проверка на музикалността и ритмичността чрез отмерване на тактове в различни размери 2/4,5/8, 7/8, 8/8,9/8,11/16,12/16,13/16,15/16;
- проверка на възприемчивостта чрез непосредствено възпроизвеждане на показани танцови движения и комбинации до 8 такта;
- демонстриране на популярни български хора – „Дунавско хоро", „Еленино хоро", „Самоковско хоро", „Пайдушко хоро", „Дайчово хоро", „Ганкино хоро", „Арап", както и надиграване на ръченица.

В. Изисквания за приемен изпит по модерен танц:

Първи етап:

- проверка на общите физически данни, съобразно специфичните изисквания на танцовото изкуство (фигура, пропорции, тегло, шаг, гъвкавост, падьом, отвореност на краката, отскок);

Втори етап:

- изпълнение на зададени задачи от комисията, самостоятелно и по групи, за проверка на двигателните, танцувалните и артистичните способности, оригиналност и ритмичност:
- повтаряне на ритмическо упражнение, зададено от изпитващия;
- ход в пространството по зададени от корепетитора ритъм и темпо;
- проверка на възприемчивостта чрез непосредствено възпроизвеждане на показани танцови движения и комбинации до 8 такта:
- кратка комбинация на земя;
- кратка комбинация със скокове;
- кратка комбинация с елементи от Адажио и въртения;
- кратка танцова импровизация по зададена от комисията музика.

Забележка: *Всички приемни и приравнителни изпити за професия „Танцово изкуство“ се провеждат с корепетитор и музикални записи, осигурени от съответното училище. Използване на друг музикален съпровод не се допуска. Кандидатите се явяват с игрално облекло, определено от съответното училище.*

УЧЕБНО-ИЗПИТНА ПРОГРАМА

ЗА ПРОВЕРКА НА СПОСОБНОСТИТЕ ЗА ПРИЕМ В I И V КЛАС ЗА СПЕЦИАЛИЗИРАНА ПОДГОТОВКА ПО ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО И ЗА ПОСТЪПВАНЕ В VIII КЛАС ПО ПРОФЕСИИТЕ КОД 021101 ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН, КОД 021102 КОМПЮТЪРНА ГРАФИКА, КОД 021103 РЕКЛАМНА ГРАФИКА, КОД 021105 ФОТОГРАФИЯ, КОД 021106 АНИМАЦИЯ, КОД 021107 ПОЛИГРАФИЯ, КОД 021201 МОДЕН ДИЗАЙН, КОД 021202 ИНТЕРИОРЕН И ЕКСТЕРИОРЕН ДИЗАЙН, КОД 021203 ПРОМИШЛЕН ДИЗАЙН, КОД 021204 СИЛИКАТЕН ДИЗАЙН, КОД 021301 ИЗЯЩНИ ИЗКУСТВА (ЖИВОПИС, ГРАФИКА СТЕНОПИС, СКУЛПТУРА, ДИГИТАЛНИ ИЗКУСТВА, ИЛЮСТРАЦИЯ И ОФОРМЛЕНИЕ НА КНИГИ) КОД 021401 ПРИЛОЖНИ ИЗКУСТВА (ХУДОЖЕСТВЕНА ДЪРВОРЕЗБА, ХУДОЖЕСТВЕНА КЕРАМИКА, ХУДОЖЕСТВЕНА ТЪКАН, ХУДОЖЕСТВЕНО ОБРАБОТВАНЕ НА МЕТАЛИ, ХУДОЖЕСТВЕНО ОБРАБОТВАНЕ НА СТЪКЛО И ПОРЦЕЛАН, ИКОНОПИС, БИЖУТЕРИЯ, ДЕТСКИ ИГРАЧКИ И СУВЕНИРИ) КОД 021402 ЛЮТИЕРСТВО, КОД 021403 КАМЕНОДЕЛСТВО, КОД 021504 ОФОРМЛЕНИЕ НА СЦЕНИЧНА СРЕДА (ТЕАТРАЛЕН, КИНО И ТЕЛЕВИЗИОНЕН ДЕКОР, ХУДОЖЕСТВЕНО ОСВЕТЛЕНИЕ ЗА ТЕАТЪР, КИНО И ТЕЛЕВИЗИЯ, ТЕАТРАЛЕН, КИНО-ТЕЛЕВИЗИОНЕН ГРИМ И ПЕРУКИ, ТЕАТРАЛНА КУКЛА, СЦЕНИЧЕН КОСТЮМ) КОД 032201 БИБЛИОТЕКОЗНАНИЕ

1. Изпит по рисуване за прием в I клас за специализирана подготовка по изобразително изкуство - фигурална композиция с най-малко три човешки фигури по зададена тема. **Провежда се за специализирана подготовка по изобразително изкуство в училищата, в които има прием от I клас.** Изпитната тема се определя в деня на изпита чрез жребий, измежду предварително подготвени от комисия и запечатани в плик теми, утвърдени от директора на училището. Изпълнение с цветен материал по избор на кандидата – акварел, цветни моливи, флумастери, темпера или пастел. Размер на рисувателния лист – 25/35 см. Продължителност – 2 учебни часа.

2. Изпит по рисуване за прием в V клас за специализирана подготовка по изобразително изкуство - фигурална композиция по зададена тема с най-малко три човешки фигури. **Провежда се за специалност изобразително изкуство в училищата, в които има прием от V клас.** Изпитната тема се определя в деня на изпита чрез жребий, измежду предварително подготвени от комисия и запечатани в плик теми, утвърдени от директора на училището. Изпълнение с цветен материал по избор на кандидата – акварел, темпера или

пастел. Размер на рисувателния лист – 25/35 см. Продължителност – 4 учебни часа.

3. Изпит по рисуване за прием в VIII клас по професиите Графичен дизайн, Компютърна графика, Рекламна графика, Анимация, Фотография, Моден дизайн, Интериорен и екстериорен дизайн, Промишлен дизайн, Силикатен дизайн, Изящни изкуства, Приложни изкуства, Лютиерство, Каменоделство, Оформление на сценична среда

- рисуване на група от три обемни тела по натура пред едноцветен фон. Изпълнение с черен материал – молив, въглен, креда по избор на кандидата. Размер на рисувателния лист - 35/50 см. Продължителност – 6 учебни часа.

4. Изпит по музика за прием в VIII клас. **Провежда се за професия Лютиерство.** Изпитът се състои в проверка на музикалния слух, която включва:

- изпяване на малък музикален откъс от песен по избор на кандидата;
- възпроизвеждане на малки мелодични построения и кратки музикални фрази, зададени от комисията;
- възпроизвеждане на метро-ритмични фигури, зададени от комисията.

5. Изпит по български език и литература за прием в VIII клас. Провежда се за професия Полиграфия и за професия Библиотекознание и включва проверка на уменията за редактиране на непознат текст.

Продължителност - 4 астрономически часа.

<u>Забележка:</u>

Всички изпитни теми и задачи се определят от комисии, определени със заповед на директора на съответното училище. Директорът на съответното училище определя със заповед датите и конкретните процедури за провеждане на всеки изпит.

Приемни изпити се провеждат само по професии, по които има утвърден държавен план-прием за съответното училище.

Всички приемни изпити са анонимни, с изключение на изпита по музика.

Листовете се осигуряват от съответното училище.

Един учебен час е с продължителност 45 мин.

ИЗИСКВАНИЯ И КРИТЕРИИ
за изпит по рисуване за прием в I клас
Фигурална композиция по зададена тема

1. **Изисквания към представянето на темата и човешките фигури.**
   Композиционно изграждане във формат 25/35 см, като се включват най-малкото три човешки фигури, които да са цели и големи, добре разположени в листа.

2. **Хармонично съчетаване на цветовете.**
   Умение за използване на топли и студени цветове. Целият лист да е запълнен с цветен материал.

ИЗИСКВАНИЯ И КРИТЕРИИ
за изпит по рисуване за прием в V клас
Фигурална композиция по зададена тема

1. **Изисквания към представянето на темата и човешките фигури.**
   Композиционно изграждане във формат 25/35 см. с най-малко три човешки фигури. Пропорциониране на човешките фигури. Персонажите да си взаимодействат, да са раздвижени и в различни позиции. Спазване на конструкцията и конструктивните промени на формите в пространството.

2. **Хармонично съчетаване на цветовете. Точност на рисунката.**
   Умение за използване на топли и студени цветове. Изцяло запълнен лист със съответния цветен материал. Цветови усет, ярък колорит.

ИЗИСКВАНИЯ И КРИТЕРИИ

за оценяване на изпит за проверка на способностите – изпит по рисуване за прием в VIII клас

1. ПОМЕСТВАНЕ (КОМПОЗИРАНЕ)

Предметите да са разположени хармонично в лист с размер 35/50. Да не се допуска „рязане“ на даден предмет от постановката. Да не се струпват в ъгъла или да се поместват в края на листа. Да не са прекалено дребни. Добре

разположените предмети, създават чувство за равновесие в композицията и илюзия за пространство и въздух в нея.

2. ПРОПОРЦИИ (СЪОТНОШЕНИЯ)

Пропорциите в предметите, както и между тях, трябва да отговарят на реалната постановка. Съотношението между височината и ширината на предметите изразяват тяхната индивидуална характеристика.

3. КОНСТРУКЦИЯ

Предметите и другите елементи в постановката да са нарисувани без деформации и по законите на линейната перспектива. Да бъдат спазени пространствените отношения и мащаби – отпред, отзад, горе, долу. Ясно да личи равнината (плоскостта), върху която са разположени. Ръбестите и другите предмети да са правилно ориентирани спрямо хоризонта и с ясни перспективни съкращения. Елипсите при цилиндричните и облите тела да са нарисувани вярно спрямо равнината и хоризонта. Да се различава преден, среден и заден план. Вертикалните линии да са абсолютно точни.

4. СВЕТЛОСЕНЪЧНО ИЗГРАЖДАНЕ

Кандидатът трябва да познава и използва елементите на светлосянката: светлина, полутон, колонна сянка, рефлекс и хвърлена сянка. Чрез тях той изгражда илюзията за обем и пространство в постановката. Правилното степенуване е необходимо да предаде богатство от полутонове, както и контраст между светлина и сянка.

5. МАТЕРИАЛНОСТ, АКЦЕНТИ

Кандидатът има възможност да използва черни графични материали (моливи с различна мекота, въглен, креда), за да изобрази локалната стойност на предметите от постановката, разликата в материите, текстурите (повърхностите) на предметите. Правилно е най-тъмните места в постановката (хвърлени сенки, тъмни отвори на предмети) да са открояват. Тези графични акценти придават на етюда контраст, графична свежест и визуална убедителност.

ИЗПИТИ ЗА ПРОВЕРКА
НА СПОСОБНОСТИТЕ ЗА ПРЕМЕСТВАНЕ НА УЧЕНИЦИ
В УЧИЛИЩЕ ПО ИЗКУСТВАТА И/ИЛИ ЗА ПРОДЪЛЖАВАНЕ
НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ДРУГ ВИД СПЕЦИАЛИЗИРАНА ПОДГОТОВКА

Ученици успешно завършили I, II, III, V, VI, VIII, IX или X клас полагат изпит/изпити за проверка на способностите по реда на чл.6 от Наредба № 2 от 12.08.2016 г. за приемане и преместване на ученици в училищата по изкуствата по учебни предмети и учебни програми за съответния клас, определени от директора на съответното училище.